

SLOVENSKI NAROD

Jutranja izdaja v Ljubljani:

vse leto K 12—
pol leta " 6—
četrt leta " 3—
na mesec " 1—10

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zjutraj.

Posamezna številka 4 vinarje.

Inserati: 65 mm široka petiti vrsta 14 vin. Pri večkratni inserciji po dogovoru.
Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

Jutranja izdaja po pošti za Avstro-Ogrsko:

vse leto K 18—
pol leta " 9—
četrt leta " 4-50
na mesec " 1-60

Za inozemstvo celó leto " 28—
Upravišтво: Knaflcova ulica 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Najnovejše vesti. — Brzobjavna in telefonska poročila „Slov. Narodu“.

Položaj češko - nemških spravnih pogajanj.

G. — Praga, 8. novembra. Situacija češko - nemških spravnih pogajanj je postala po včerajšnjem posvetovanju kluba mladočeských dežel-nih poslancev in parlamentarne komisije českých dežel-nih poslancev nekoliko jasnejša. Upati je, da bo de- dosedanje gradivo, v kolikor bo spre- jeto v subkomitejih nacionalno-politi- če komisije, še tekom tega tedna predloženo plenumu deželnega zbora. Češke stranke so včeraj tudi skleni- le, zahtevati od českých radikaleev, da naj odtegnejo svojo grožnjo, češ, da bodo njih člani izstopili iz nacionalno - politične komisije, ako se ne skle- ne junktim med njihovimi in nem- škimi zahtevami. Glede od Nemcev stavljenih zahtev radi jezikovnega vprašanja, zlasti glede enojezičnosti mesta Prage, je plenum parlamentar- ne komisije českých dežel-nih poslancev sklenil odkloniti nemške zahteve, to- da včeraj se je tudi že pripovedovalo, da so Čehi navzile temu pripravljeni še enkrat sprejeti tak kompromis, ki ga pripravlja grof Thun.

Seja mladočeského kluba.

B. — Praga, 8. novembra. Vče- raj je imel klub mladočeských dežel- nih poslancev sejo, v kateri so poro- čali člani nacionalno-političnega ko- miteta I. za jezikovno vprašanje: dr. Škarda, dr. Fořt in dr. Fiedler o uspehih spravnih po- gajanj in zlasti tudi o nastali krizi radi jezikovnega vprašanja. V živah- ni debati se je konstatiralo, da je bil ravno sklep tozadnega pododseka glede jezikovnega zakona svoj čas v nemškem časopisju stavljen kot uspeh nemških poslancev. Sedaj pa na enkrat odklanjajo že enkrat spre- jeti jezikovni kompromis. Debata je bila nato preložena.

Iz koroškega deželnega zbora. — Na- pad na pravice slovenskega pouka v verouku.

B. — Celovec, 8. novembra. V včerajšnji seji koroškega deželnega zbora je poročal baron Eichelburg- Labia o predlogu šolskega odseka glede peticije koroške trške občine Borovlje, da naj se na boroveljski se- demrazredni ljudski šoli verouk pou- čuje v nemškem in ne kakor dosedaj v slovenskem jeziku. Referent je močno napadal tamošnjega kateheta, češ, da se v šolskih urah za verouk veliko bolj peča z agitacijo za sloven- ski jezik, kakor pa z veroukom sa- mim. Predlagal je, naj se cela zade- va preišče po posebni komisiji, uve- de potrebne korake ter v uspehu pre- iskave poroča deželnemu zboru. Po- slanec Grafenauer je nato v svo- jem govoru ostro kritiziral in obso- jal terorizem Nemcev napram slo- venski manjšini ter se skliceval glede pouka verouka v slov. jeziku na peti- cijo, ki jo je vložil in katera zahteva ravno nasprotno, namreč da naj osta- ne slovenščina še nadalje kot učni je- zik za verouk. Poslanec Wieser je nato napadal koroško slovensko du- hovščino, češ, da posebno protežira

slovenščino v šoli. Poslanec Wieser je poudarjal, da med koroško slovensko duhovščino vladajo sedaj škandaloz- ne razmere, da bo moral deželni zbor izvesti spremembo, da se je deželni šolski svet že večkrat obrnil na seda- njega škofa, naj glede pouka vero- uka izvede izpremembe, da pa ni bilo mogoče ničesar doseči, da pa je priča- kovati, da se pri novem škofu dose- žejo v tem oziru uspehi — deželni predsednik Hein je nato poudarjal, da se je deželni šolski svet tozadevno že večkrat obrnil na knezoškofjski ordinarijat za intervencijo, toda vse- lej brezuspešno. Deželni zbor je konč- no sprejel predlog referenta.

Volilna reforma za gališki deželni zbor in obstrukcija v gališkem dežel- nem zboru.

F. — Lvov, 8. novembra. V ne- deljo se je vršila tukaj seja rusinske- ga narodnega sveta, ki se je pečala z vprašanjem volilne reforme za gali- ški deželni zbor. Po dolgi debati je bila izrečena rusinskim poslancem zahvala in priznanje za njih delova- nje v deželnem zboru. Izrečeno je bilo tudi, da so gališki Rusini pripravlje- ni za kompromis s poljsko večino le tedaj, če se jim ponudijo zadostne ga- rancije, da se bo deželni zbor volilne reforme za gališki deželni zbor rešilo že v tem zasedanju gališkega deželne- ga zbora.

S. — Dunaj, 8. novembra. Kakor poroča »Slavisches Tagblatt«, ki je včeraj prvič izšel, se je v včerajšnji seji gališkega deželnega zbora zopet začela tehnična obstrukcija Rusinov. Poljaki namreč niso ugodili zahtevi rusinskih poslancev, da naj se seja gališkega deželnega zbora za tako dolgo prekinejo, dokler ne bo izdelal svojih predlogov volilni odsek. Zara- di tega so rusinski poslanci začeli s tehnično obstrukcijo. Prinesli so s seboj avtomobilne trombe, signalne zvonce in drugo ter napravili v zbor- nici velikanski kraval. Od 11. do 4. ure je govoril poljski poslanec Stoj- lovski, ki pa je govoril le stenogra- fu, kajti kraval je bil tako velik, da ni bilo mogoče razumeti nobene be- sedice. Rusinski poslanci so končno pričeli metati v zbornico »štinkbom- be« ter so hoteli na ta način prepodi- ti poljske poslance iz zbornice. To se jim sicer ni posrečilo, vendar pa je deželni maršal ob 5. zaključil sejo. Rusinski poslanci so zaključitev spre- jeli z velikanskim ploskanjem.

Zasedanje bosanskega sabora. — Proračun za leto 1911.

B. — Sarajevo, 8. novembra. Bo- sanski deželni zbor je imel včeraj prvo sejo. Podpredsednik Šola je otvoril sejo. Nato je prevzel predsed- stvo in se zaprisegel novi predsednik sabora dr. Safvet Bašagić, ki se je za imenovanje zahvalil ter se v svojem govoru spominjal tudi umrlega pr- vega predsednika bosanskega sabora Ali - Beg Firdusija. Apeliral je na vse stranke, da naj v bratski slogi de- lujejo v prosep dežele. Nato so sto- rili nanovo izvoljeni poslanci obljub- le. Deželnemu zboru so bile predlo-

žene nato vladne predloge, med dru- gimi tudi predloga o deželnem pro- računu za leto 1911. Ta predloga je bila odkazana proračunskemu odse- ku. Predsednik je nato naznanil, da je vloženih več kakor 3000 peticij, ki vse čakajo nujne rešitve. Treba bo torej mnogo podrobnega dela v odse- kih in zato bodo plenarne seje le kratke. Nato je bila plenarna seja sa- bora zaključena.

B. — Sarajevo, 8. novembra. De- želni proračun za leto 1911 izkazuje 79.452.429 K dohodkov in 74.251.660 kron izdatkov, dočim je prvi prora- čun izkazoval 79.493.675 K dohodkov in izdatkov 74.376.409 K.

Velikanski proces v Zagrebu.

F. — Zagreb, 8. novembra. Pred tukajšnjim kazenskim sodiščem se je začela obravnava proti 43 kmetom in 9 kmeticam iz vasi Vidovac pri Za- grebu. Kmetje v Vidovacu so bili namreč dolgo vrsto let v posesti ne- kega gozda, katerega pa je leta 1908 deželna vlada reklamirala za-se. Kmetje so obstajali kljub temu na svojih starih pravicah ter so kljub prepovedi nadalje pobirali iz gozda zlasti drva. Deželna vlada je poslala v Vidovac posebno komisijo, toda kmetje so se oborožili in nastopili oboroženi proti komisiji ter jo pre- gnali. Tudi ponovni poskusi žandar- merije v letu 1908, aretirati voditelje tega kmečkega gibanja, so se pone- srečili. Kmetje so se tudi v teh slu- čajih oborožili in ko so žandarji pri- šli, da bi aretirali voditelje tega gi- banja, so jih napadli s kamenjem, cepci, kosami in vilami. Žandarji so radi tega rabili orožje. En kmet je pri tem padel, nekateri so bili smr- nonevarno ranjeni, mnogo pa težko. Sedaj se morajo kmetje zagovarjati pred zagrebškim kazenskim sodi- ščem radi hudodelstva javne nasil- nosti. Zagovarjajo jih najimenitnejši hrvaški zagovorniki.

Volitve v Poštorni na Nižnejavstrij- skem. — Čehi propadli.

A. — Poštorna, 8. novembra. Pri včerajšnjih volitvah v III. razredu za občinski odbor so propadli protinem- ški in češki kandidati. Nemci, oziro- ma nemškutarji so dobili 141 glasov, Čehi 93, oziroma 92 glasov. Nemški terorizem je bil kolosalen.

Kolera v južni Italiji.

B. — Rim, 8. novembra. V zad- njih 24 urah je obolelo v južnoitali- janskih provincah 7 oseb za kolero in ena je umrla.

Kolera na Turškem.

B. — Carigrad, 8. novembra. V Carigradu je v zadnjem času obolelo za kolero 11 oseb, 3 pa so umrle. Med vojaštvom pa je obolelo za kole- ro 23 oseb in 7 oseb je umrlo.

Na Srbem kolera pomehala.

B. — Belgrad, 8. novembra. Mi- nistrstvo zunanjih zadev javlja, da je v Srbiji obolelo v času od 7. do 20. oktobra 5 oseb na kolero, od katerih je ena oseba umrla. Od 20. oktobra

naprej pa se v Srbiji ni pojavil no- ben kolera-slučaj več, zato je Srbijo proglasiti glasom člena IX. pariške konvencije za koleraprosto.

Spopad med turškimi žandarji in bolgarskimi četaši.

B. — Solun, 8. novembra. Turški žandarji so zasledovali neko bolgar- sko četo v vilajetu Kosovo. Prišlo je do spopada. Usmrčeni so bili 3 bol- garski ustaši, na turški strani pa sta padla dva žandarja in eden je bil tež- ko ranjen.

Carinska vojska med Nemčijo in se- veroameriškimi zedinjenimi držav.

M. — Berlin, 8. novembra. Med Nemčijo in severoameriškimi zedi- njenimi državami grozi izbruhniti velika carinska vojska in sicer zaradi tega, ker je med obema državama na- stal spor glede carine na kalij. Toza- devna pogajanja med obema država- ma so se razbila.

Črnoviški občinski zastop.

G. — Črnovice, 8. novembra. Nemški občinski odborniki, ki so svoj čas resignirali na svoja mesta, so svojo demisijo umaknili. Razpust mestnega sveta je radi tega postal zopet negotov.

Pogreb ponesrečenega dr. Derganca.

G. — Dunaj, 8. novembra. Po- greb ponesrečenega turista profesor- ja dr. Antona Derganca se vrši danes popoldne ob 3. na Dunaju.

Najetje turškega posojila na Nem- škem perfektno.

A. — Berlin, 8. novembra. V merodajnih krogih se zatrjuje, da so tuško-nemška pogajanja glede najet- ja turškega posojila dozorela popol- noma in da se je podpis posojilne po- godbe že včeraj izvršil.

Predsednik gališke odvetniške zbor- nice umrl.

B. — Lvov, 8. novembra. Pred- sednik tukajšnje odvetniške zbornice, bivši deželni poslanec dr. Henrik Max je umrl v 72. letu svoje starosti.

Izvršitev smrtnih obsodbe na morileu drju. Crippenu.

A. — London, 8. novembra. Da- nes obesijo morileca drja. Crippena. V zadnjih dneh je pisal dr. Crippen v svoji celici memoare svojega življe- nja.

Znana grofica Tarnowska se poroči z Naumovom.

A. — Benetke, 8. novembra. Gro- fica Tarnowska je včeraj prosila upraviteljstvo jetnišnice, če bi jej bi- lo dovoljeno poročiti se v ječi z nje- nim sokrivcem Naumovom. Nau- mov, ki je že prestal kazen in ki se nahaja sedaj na Ruskem, pride v ta namen sredi decembra v Benetke ter se z grofico Tarnowsko poroči, ako oblastva v to privoli.

Kaj je z vojaštvom na Portugalskem.

F. — Lisabona, 8. novembra. Ve- sti, češ, da se je začelo med portugal- skimi častniki reakcionarno giba- nje, so popolnoma izmišljene.

Slovenski klerikalci in hrvaško državno pravo.

Naši klerikalci izpreminjajo svoje politične nazore, kakor berač svoj kožuh.

Ko se je leta 1908 razpravljalo v jesenskem zasedanju kranjskega deželne zbornice o aneksiji Bosne in Hercegovine, se je v imenu klerikalne stranke postavil dr. Krek v svojem govoru popolnoma na jugoslovansko stališče, ter obsodil vsa stremeljenja, ki temelje na kakšnih starih dokumentih. Pri tem je seveda mogel misliti edino na hrvaško državno pravo, zakaj niti Slovenci, niti Srbi nimajo nobenih takih teženj, ki bi bile oprte na kake starodavne listine.

Takrat je slovensko časopisje mnogo pisalo o dr. Krekovem govoru in priznavalo, da so bila Krekova izvajanja dokaj stvarna, ako so bila tudi precej prepletkana z dunajskimi krščansko - socijalnimi idejami.

Na jesen leta 1909. so slovenski klerikalci sklenili zvezo z voditeljem hrvaške kmetijske stranke Stjepanom Radićem ter so proglasili njegovo stranko kot nekako svojo podružnico na Hrvaškem.

S tem so javno posvedočili, da se identificirajo tudi s programom hrvaške kmetijske stranke.

V tem programu pa ni ne duha, ne sluha o hrvaškem državnem pravu.

Klerikalci so torej takrat odkrito izpovedali, da ne stojijo na programu hrvaškega državnega prava, češ, da za »moderno in demokratsko« stranko ne morejo biti za njeno delovanje merodajne zaprašene zgodovinske listine, ki so že zdavna izgubile vsako veljavo.

Od tega je preteklo eno leto.

V tem času so se razmere na Hrvaškem temeljito izpremenile in nastala je tudi sprememba v razmerju slovenskih klerikalcev nasproti Hrvatom.

Zveza slovenske klerikalne stranke z Radićem ni obrodila sadu, ker se ni rodila pod vplivom enotnih političnih naziranj, marveč zgolj iz trgovske špekulacije na obeh straneh.

Radić je obrnil hrbet slovenskim klerikalcem v tistem trenutku, ko je dobil od njih 10.000 K za svojo tiskarno.

Kljub temu pa so klerikalni časopisi Radića še vedno proglašali za svojega, dokler se ni pojavila na Hrvaškem nova strankarska formacija.

Ko so pretekli mesec brezvplivni klerikalci okrog »Hrvatstva« sklenili fuzijo z dr. Frankovo stranko, ter sprejeli tudi njen državnoopravni program, so slovenski klerikalci ta-

koj presedlali, ter se kar preko noči izpremenili v pristaše hrvaškega državnega prava, kakor ga zastopa vodja iz fuzije klerikalcev in frankovcev nastale nove klerikalne stranke — kršteni Žid in bivši svobodomslec dr. Josip Frank. In sedaj plavajo slovenski klerikalci docela v vodovju dr. Frankovega hrvaškega prava in morda ne bo trajalo dolgo, da se bo klerikalna stranka, ki se je šele pred leti prekrstila v slovensko ljudsko stranko, zopet prelevila morda v slovensko stranko prava. Pojavljajo se namreč v hrvaških klerikalnih listih že »slovenski pravaši«. V pravkar izišli prvi številki novega hrvaškega klerikalnega lista. »Hrvatska Država« je namreč priobčil »slovenski pravaš«, ki je nemara zelo blizu dr. Kreku, člančič »Slovenija in hrvaška državna ideja«, v katerem pravi pisec med drugim: »Dal bog, da bi se našli zavedni hrvaški prvoborniki v skupnem delu z vodilnimi možmi slovenske ljudske stranke za oživitvorenje skupne državne ideje. Le skupno, smotreno, dosledno delo nas privede do uspeha, brez složenega skupnega političnega dela na vsi črti nam ne pomaga noben, še tako važen dokument.«

Ti stavki nam povedo docela jasno, zakaj so postali slovenski klerikalci kar preko noči pristaši Frankovega hrvaškega državnega prava.

Za nič drugega jim ne gre, kakor da bi razbili parlamentarno »Zvezo južnih Slovanov«, ter izvalili v svoje vrste vsaj pravaške poslance iz Dalmacije, zato naglašanje, da je uspeh — oživitvorenje skupne državne ideje — mogoče samo potom složenega, skupnega političnega dela na vsi črti.

To je cilj in smoter »slovenskih pravašev«. Kakšno pa bo njihovo delo »za eno državno skupnost od Trsta do Drine, od Drave in Mure do Jadranskega morja in doli do Spiča«, pa nam najbolje kaže kravja kupčija, ki jo je sklenil vodja »slovenskih pravašev« dr. Šusteršič z vlado za kožo — bosanskih kmetov.

Slovenski klerikalci in Nemci.

Kadar klerikalnim listom zmanjka argumentov za kak napad na napredno stranko, izvelejo iz svoje rotoparnice prav gotovo povest o svoječasni zvezi napredne stranke z veleposestniki. Včeraj pogreva »Slovenec« to povest zopet v uvodnem članku ter po svoji stari navadi laže, da so naprednjaki takrat dovolili Nemcem razne »politične in gospodarske koncesije«. Kakšne pa so bile te koncesije? Zakaj pa jih škofovo glasilo ne navede? Na dan z njimi, če jih morete navesti! Stavimo sto proti eni, da bo čestiti »Slovenec« na ta poziv molčal kakor riba, iz tega eno-

stavnega vzroka, ker absolutno ne more navesti niti ene take koncesije. Kaj pa, ako bi mi obrnili os proti klerikalcem ter jih vprašali, kakšne koncesije so oni dovolili Nemcem za sedanje svojo zvezo z njimi? Mi smo v položaju, da na to vprašanje nemudoma odgovorimo, ne da bi nas bilo potreba v to šele pozivati. Koncesije so bile te-le: 1. Dovolili so Nemcem nemško gimnazije v Ljubljani; 2. zavezali so se, da ne bodo nastopali proti »Kranjski šparkasi«, marveč jo še celo podpirali; 3. obljubili so, da ne bodo nastopali proti imenovanju nemških uradnikov na Kranjskem; 4. zavezali so se, da ne bodo bojkotirali nemških trgovcev in obrtnikov in 5. zavezali so se, da bodo z volilno reformo za ljubljansko mesto preskrbeli Nemcem primerno zastopstvo v občinskem svetu ljubljanskem. Dokazite nam, ako morete, da te naše trditve ne odgovarjajo resnici.

Proti Hribarju.

Plutovo glasilo je v svoji včerajšnji številki prav nedostojno napadlo poslance Ivana Hribarja radi njegovega dementija glede intervjuja, ki ga je priobčila sarajevska »Srbska Riječ«. Ta napad se nam zdi tembolj neokusen, ker je več kakor gotovo, da je poročilo »Srbske Riječi« o razgovoru njenega urednika s poslancem Hribarjem že po svoji vsebini nosilo na sebi pečat nečnosti. Vsakdo, ki je čital dotični intervju, je moral na prvi pogled vedeti, da poročilo o razgovoru s poslancem Hribarjem ni moglo biti točno in sicer iz enostavnega vzroka, ker je bil baš odstavek glede Ploja tako čudno zveržen in zvarjen, da se niti za trenotek ni moglo dvomiti, da bi ga bil izustil Hribar. Saj priča ti isti odstavek jasno, da dotičnik, ki ga je pisal, nimalo ni poučen o Slovenskih razmerah, drugače bi ne mogel zamenjati klerikalcev z naprednjaki in narobe. Sicer pa se v stvar samo nečemo vtikati, to pa konstatujemo, da trditve »Srbske Riječi«, kakor da bi bila izvedela o Hribarjevem bivanju v Sarajevu šele v zadnjem trenutku, ni resnična, ker je sama »Srbska Riječ« par dni pred priobčenjem dotičnega intervjuja javila, da je došel v Sarajevo »odličen slovenski politik državni poslanec Ivan Hribar«. Z ozirom na to notico pač nihče ni mogel par dni kasneje dvomiti, da ti isti »neki ugledni Slovenec«, s katerim se je urednik »Srbske Riječi« razgovarjal ter par dni kasneje poročal v svojem listu o tem razgovoru, ne more biti nihče drugi, kakor Hribar.

Češki in nemški časnikarji o aferi glede »Sifije«.

Odgovorni urednik našega lista je dobil včeraj to-le pismo: »Váženy

pane kolego! V zadnji seji podpisane odbora se je razpravljalo o tem, da ste bili po časnikarskih poročilih obojeni radi tega, ker ste v času svojega dopusta bivali izven meje avstro-ogrsko monarhije. »Spolek českých žurnalistů« skupno z družtvom nemških časnikarjev in pisateljev »Concordia« na Dunaju, so sklenili v tej zadevi storiti vse potrebne korake. Da pa to more storiti, mu je treba podrobnih informacij o vsem dogodku. Zato je podpisani odbor sklenil vas naprositi, da bi mu izvolili dati na razpolago ves potreben material. »Spolek českých žurnalistů«: Jos. Holeček, predsednik, R. Cejnek, tajnik. — Razume se samo ob sebi, da bomo dali na razpolago ves material. Iz tega materiala si bodo češki in nemški časnikarji lahko napravili prav lepo sliko o dejanju in nehanju deželnega predsednika barona Schwarza, ki je s svojo ovadbo izvalil vso afero samo zbog tega, da šikanira naš list in se zneša nad njemu neljubimi osebami.

Kako pišejo naše ženske?

V notico pod tem naslovom v današnjem jutranjem listu se je vrnila pomota. Citati se mora, da se bečeda Josipina pači celo v »Josipinec«, le da bi imela nemško končnico. Samoočebni je umevno, da je ime Josipina pravilno in slovensko.

Ilustrovan slovenski tednik v Trstu.

Kakor nam poročajo, prične v Trstu izhajati z novim letom ilustrovan slovenski tednik, ki bo po vsebini in slikah podoben nemškemu »Das interessante Blatt«. Osnovni kapital tega lista bo baje znašal okrog 30.000 kron. Kje se bo tiskal in kdo ga bo izdajal, nam ni znano.

Slovenski zrakoplovec.

Iz Zagreba nam poročajo: Zrakoplovec Rusjan iz Gorice je svoj letalni stroj že popolnoma dogotovil ter dogradil še tudi za zrakoplov potrebni hangar. Ta hangar se nahaja na vojaškem vežbališču in stoji tik ob hangarju inženirja Penkale. Rusjan prične z letalnimi poizkusi že ta teden, seveda ako bo to vreme pripuščalo. Družabnik Rusjanov Merčen se je izrazil, da je popolnoma prepričan, da se bo letalni poskus z Rusjanovim zrakoplovom v bistvu popolnoma posrečil. Pred poletom nameravata Rusjan in Merčen povabiti zagrebške časnikarje, da jih poučita o konstrukciji svojega zrakoplova.

Slovensko društvo v Sarajevu.

V glavnem mestu Herceg — Bosne živi dokaj številna slovenska naselbina, ki pa doslej ni bila organizirana. Obstajalo je sicer doslej takozvano slovensko onizje, ki pa je imelo zgolj družabne cilje. Ker pa slovenska kolonija v Sarajevu stalno narašča, se je pojavila potre-

LISTEK.

Profesor Marka in njegovo rodoljubje.

(Dalje.)

Posebno natančno se je Marko pečal z vprašanjem, kako bi se slovenski narod pomnožil. Dandanes je bral v listih in tudi kot bivši profesor se je uveril, da nam nemški in laški moloh požre leto za letom na tisoče slovenskih otrok. Za človeka, ki živi in trpi z narodom, je tako spoznanje bridko in kdo bi ne hotel delati nato, da se to ponemčevanje in poitalijančevanje omeji? Ker se nam izgubi oziroma raznarodi toliko otrok, se Slovenci kot narod ne množimo tako, kot bi se morali. Dognano je sicer na podlagi statistike, da producira Slovenci precej odstotkov več otrok, kakor naši narodni sovražniki, a če se kljub temu sovražna sila v številu prebivalstva hitreje množi od naše sile, smo zmirom na slabšem. Da bi omejili ponemčevanje in poitalijančevanje, vspricho sedanjih gmotnih sil, ni misliti. Nemci in Laši razpolagajo z milijoni, ko se mi borimo za tisočake, in če jim na eni strani iztrgamo par naših otrok, ugrabijo nam jih isto število drugod.

Da se bo pa kljub tem žalostnim dejstvom število Slovencev in Slovenk kot naroda množilo v izdatnejši meri, mogoče je le na ta način, da producira mo še več otrok kot doslej. To more priti le nam v korist, ker nikakor še ni zagotovljeno, da postanejo ti nadproducirani otroci nemčurji ali italijanaši. Mi pridobimo in zato se nam gre. Ko bodo Nemci in Italijani videli, da se naše število rapidno množi kljub njihovemu pritisku, izgubili bodo upanje, da bi nas docela raznarodili in opustili bodo svoje namene, ki jih stanejo ogromne svote denarja. Kakšen bo naš uspeh v dvajsetih ali tridesetih letih, tega danes niti slutiti ne moremo!

Tako je modroval Marko in bil v svojih načrtih tako zagotovljen, da se uresniči, da se je zavzel z vso silo, da mora njegova ideja postati meso in kri. Šel je in ustanovil »Društvo za pomnožitev slovenskih otrok«. Sprva so ljudje zmajevali z glavami, ko jim je Marko pravil o svojem namenu, hoteč jih razvneti zanj, sčasoma so se pa znanci in prijatelji sprijaznili z njegovo idejo, ko so se seznanili z bistvenimi točkami bodočega društva. Le par jih je bilo, ki so trdili, da so Markove ideje bedarija. Ko je bil ustanovni občni zbor društva, je bila velika dvorana ljubljanskega »Mestnega doma« nabito polna samih vnetih zagovornikov ideje profesorja Marka.

Vesolja se je svetil obraz našemu rodoljubu. Na kaka rodovitna tla je padla njegova ideja! Videl je v duhu kako se podirajo sovražne nakane, ki so hotele raznaroditi narod slovenski.

Srce mu je vriskalo radosti, ko je videl toliko navdušenost med navzočo množico, ki se bo podvojila, potrojila, da, podeseterila in postotčila, ko bo slovenski svet zastrmel nad uspehi njegovega zasnovanega društva.

Zmagoslavno je stopil na oder. Kot električni tok je prešinil vse navzoče, ko so ga zagledali in vihar navdušenja je zabučal po dvorani. Vsevprek je klicalo: »Živel rešitelj slovenske domovine, živel profesor Marko!«

Njemu se je pa utrnila rodoljubna solza iz oči in mu padla strkljaje se po rdečem licu na § 2 pravil društva. Marko je zapazil to in zdelo se mu je jako pomenljivo. Izpregovoril je in rekel:

Slavna gospoda!

V prijetno dolžnost in čast si štejem, da se mi je takorekoč poverila naloga pozdravljati vas mile in drage prijatelje, ki ste prihiteli na naše pomembno zborovanje iz vseh delov našega razvijajočega se mesta. Z ozirom na to bodite vsi pozdravljeni! Ker je pa vočigled temu nujno potreba, da pridemo prejko prej na naš dnevni red, moram konstatirati le suho dejstvo, da me navdaja ponos,

ko vidim zbrano pred seboj tako lepo število odličnih rodoljubov. Ne morem si kaj, da bi, ne glede na levo in desno, ne zavračal ostudnih in hudobnih napadov od izvestne strani na vzvišene cilje in namene našega prepotrebnege društva ter zavzemam stališče, da je nujno potreba smatirati naš tozadevni boj važnim. Gospoda moja! — Če se je na podlagi tega uvaževanja vrednega slučaja le dognalo, kako velikanske koristi je naše društvo za ves mili nam slovenski narod, ki ga ljubimo z vso svojo dragoceno srčno krvjo, ki smo jo pripravljani preliti zanj do zadnje kaplje, in me je doletelo prijetno presenečenje otvoriti naš zbor, si jaz kot tak res ne morem kaj, da se vam v tem svečanem trenutku ne zahvalim iskreno za obilno udeležbo, ko sem vam v kratkih besedah orisal našo narodno zavednost, ki preveva naša srca, naše misli, naše duše, naše glave. Še enkrat mi srčno pozdravljeni!

In znova je zabučalo po dvorani: »Živel rešitelj slovenske domovine, živel profesor Marko!«

Ko se je navdušenje nekoliko poleglo, prebrala so se pravila. Navadno je tako prebiranje pravil na ustanovnih občnih zborih najbolj dolgočasno, zato se ponekod sprejmejo ta kar brez prebranja, češ, saj jih je vsak dobil v roke in jih vsekakor natančno proučil, kar slednje je prav premetena laž.

podpisa-
vljalo o
ih poro-
te v ča-
izven
»Spo-
z dru-
n pisa-
naju, so
vse po-
storiti,
macij o
sani od-
bi mu
potreb-
žurna-
sednik,
e se sa-
azpola-
tjala si
rji lah-
o de-
sedni-
s svojo
o zbog
e znese
i.
e?
ovom v
je vri-
a se be-
sipine»,
ico. Sa-
ne Josi-

Trstu.
rične v
ilustro-
vsebini
»Das
kapital
okrog
in kdo

Zra-
svoj le-
ovil ter
ov po-
nahaja
toji tik
le. Ru-
si že ta
pripu-
Merčen
prepri-
usjano-
opolno-
amera-
iti za-
učita o
va.

evu.
ceg —
sloven-
ni bila
er do-
zje, ki
je. Ker
trajevu
potre-

so lepo
ve mo-
levo in
in hu-
strani
našega
zemam
i sma-
m. Go-
t, ednega
kanske
s mili
jubimo
vjo, ki
anj do
lo pri-
š zbor,
l, da se
ne za-
eležbo,
ih ori-
še pre-
še du-
srčno

orani;
ovine,

ko po-
vavad-
a usta-
dolgo-
lejo ta
jih je
or na-
prav.

ba po tesnejši organizaciji tankajš-
nega slovenskega življa. Za to so sa-
rajeviski rodoljubi sklenili osnovati
posebno društvo, ki so mu dali ime
»Slovenski klub«. Bosanska vlada je
društvena pravila že odobrila in pre-
teklo soboto se je vršil v gostilni
Slovenca Vidmarja v Sarajevu že
ustanovni občni zbor »Slovenskega
kluba«. O ciljih in smotih tega slo-
venskega društva v Sarajevu bomo
svoječasno priobčili natančnejše po-
datke.

»Ruski kružok«.

»Ruski kružok« prične danes s
svojim delovanjem. Vsi tisti, ki se
hočejo učiti ruskega jezika ali se dru-
gače zanimajo za stvar, se uljudno
opozarjajo, naj se danes zvečer ob 8.
zglase na privatnem stanovanju pred-
sednika »Ruskega kružka« g. dr.
Ljudevita Jenka na Jurčičevem trgu
št. 3., II. nadstropje.

Jenkov častni večer.

Po »Matičnem« koncertu v ne-
deljo zvečer se je vršil v isti dvorani
prijateljski sestanek na čast slav-
ljenca Jenku. V imenu »Glasbene
Matice« je proslavljala Jenka njen
predsednik dr. Vladimir Ravnihar, v
imenu hrvaškega pevskega društva
»Kolo« je dr. Šilović slavil Davorina
Jenka kot pionirja jugoslovanske
kulturne vzajemnosti, v imenu pev-
skega zbora »Glasbene Matice« pa je
pozdravil slavljenca njega predse-
dnik Ant. Razingar. Za glasbeni užit-
ek pri sestanku je skrbela »Slov.
Filharmonija« in ad hoc sestavljeni
pevski zbor, ki je izvajal več Jenko-
vih skladb. Večer bi bil lahko bolj
animiran, ako bi bilo poskrbljeno za
točnejšo in boljše postrežbo. Tako
pa se je zgodilo, da so gostje že pol
ure sedeli pri pogrnjenih mizah, ne
da bi mogli dobiti jedi in pijače.

Prisiljenec pobegnil.

Od dela pri novi obrtni šoli je
pobegnil prisiljenec Ivan Egger, ro-
jen 1879. v Spitalu in tja pristojen.

Tatvini.

V Mrzlem vrhu pri Gorenji vasi
je bilo posestniku Ivanu Buhu iz za-
klenjene spalne sobe ukradenega
320 K denarja, obstoječega iz 4 ban-
kovcev po 20 K, drugo pa drobiž.
Njegovemu sosedu Ivanu Albrehtu
pa je bila ukradena srebrna oklopna
veržica vredna 10 K in okoli 4 K
denarja. Sumljiv je nek moški, okoli
30 let star, srednje močne postave, ki
se je pred tatvino tam okoli potikal.

Iz sodne dvorane.

Okrajno sodišče ljubljansko.

Epilog k belokranjski državno-
zbornski volitvi ali kaznovana kleri-
kalna sirovost. Dne 18. oktobra se je
vršila v Beli Krajini nadomestna vo-

Tu pa ni bilo tako. Zborovalci so
pri vsakem paragrafu ploskali na
vse pretege in peli čast in slavo
Marku, katerega so naposled vzdig-
nili na rame.

Ker je nam mnogo na tem, da se
širše občinstvo seznani z glavnimi
točkami »Društva za pomnožitev
slovenskih otrok«, priobčujemo jih v
naslednjem. Občinstvo bo spoznalo,
da so bili zborovalci res lahko od srca
navdušeni za novo društvo in da
Marko zasluži, da se imenuje po
njem kaka ulica tam v Vodmatu.

Evo jih!

§ 2. Namen društva je, da deluje
nato, da se slovenski rod kolikor mo-
goče pomnoži.

Dosega pa svoj namen s tem, da
svojim oženjenim članom, ki imajo
predpisano število otrok (§ 8) in tudi
zanje dostojno skrb, daje podpore,
oziroma nagrade. Člani pa, ki ni-
majo predpisane štela otrok, pa
plačujejo prispevke, določene v § 7.

§ 7. Član društva je, kdor plača
10 K pristopnine ter mesečno po 2 K,
dokler se ne oženi. Oženjenec plaču-
je po 2 K mesečno, dokler nima nič
otrok, po 1 K, dokler nima treh, in
ničesar, ko jih ima več. Samci se za-
vežejo, da se poženijo tekom petih
let, če so stari že 24 let, mlajši imajo
pa rok do 28. leta.

(Konec prihodnjic.)

litev v državni zbor. Klerikalci so
naznanili, da bodo rezultate sproti
naznanjali občinstvu na tabli pred
Katoliško tiskarno. Res je bilo pred
Katoliško tiskarno dne 18. oktobra
zvečer veliko radovednežev, ki so na
račun klerikalnega kandidata Jarca
delali razne dobre in slabe dovtype.
Slučajno sta prišla mimo okoli 6. ure
zvečer sourednik »Jutra« g. Brozo-
vič in njegov prijatelj Šinkovec. Za
Jarca in za belokranjsko volitev se
nista veliko menila in sta šla svojo
pot proti Jubilejnemu mostu. Tu
prileti od nekdaj znani klerikalni vel-
mož, tesar Franc Pust in se zaleti ob
omenjeni gospodi, češ, da »izzivata«. Gospoda sta občutljivemu Pustu si-
cer povedala, da nista nikogar nič
»izzivala«, pa nič ni pomagalo. Oli-
kani Pust ju začne obkladati s »smr-
kavci« in za nameček udari g. Bro-
zoviča tako po glavi, da je temu po-
čila ušesna mrena. Olikani klerikal-
ni gospod se je moral včeraj zago-
varjati pred okrajnim sodiščem. Se-
veda je vse tajil. Pomagalo mu seve-
da ni in sodnik ga je obsodil na 30 K
globe. Plačati bo moral tudi vse stro-
ške ter gospodu Brozoviču za zdrav-
ljenje 26 K, za bolečine pa 30 K. Za
klerikalno sirovost je to vsekako
premajhna kazen. Če se kje na kme-
tih fantje v pijanosti stepo, sede
vsak po par dni v ječi, klerikalni oli-
kanec pa, ki ljudi na cesti iz same
gole hudobije in sirovosti pretepa,
naj odide tako poceni? Trdno priča-
kujemo, da se bo državno pravdni-
štvo pritožilo zaradi prenizke kazni
in da bo zahtevalo, da se Pustova si-
rovost eksemplarično kaznuje. Sicer
pridejo še časi, ko napreden človek
že o belem dnevu ne bo na ljubljans-
kih ulicah varen pred katoliškimi
neotesanci.

Razne stvari.

* Kopenikijada v Bosni. V začet-
ku tega leta se je izvršila v vojaški
blagajni 47. pehotnega polka v Sa-
rajevu predrzna tatvina. Nadporoč-
nik Benjamin Pachany je s pomočjo
ponarejenega službenega lista izva-
bil nadpolkovniku Josipu Blumu ba-
taljonsko blagajno, češ, da jo mora
nekaj popraviti. Nadporočnik pa je
blagajno s silo odprl, pobral denar
ter pobegnil. Od nekega srbskega di-
jaka si je preskrbel potrebne papirje,
s katerimi se je ilje časa potikal po
Srbiji. Iz Srbije je šel Pachany v Pa-
riz, kjer je dobil službo pri neki ban-
ki. Službo pa je kmalu izgubil, vsled
česar se je vrnil v Avstrijo ter se
sam javil vojaški oblasti. Te dni so
Pachanyja pripeljali v garnizijski
zapor v Sarajevu.

* Neroden nadporočnik. V Am-
pecu na Tirolskem je razkazoval
nadporočnik Rokosky v kavarni svo-
jim tovarišem nov Brawningov sa-
mokres. Samokres se je sprožil in kro-
gla je zadela nadporočnika tako ne-
srečno, da je bil takoj mrtev.

* Uredniki štrajkajo. V Segedi-
nu je začelo štrajkati sedem uredni-
kov glavnega provincijalnega glasi-
la narodne delavske stranke, »Del-
magyarorszaga«, ker že tri mesece
dobivajo mesto plače, same obljube.
Uredniki so izjavili, da ne pridejo
preje v uredništvo, dokler jim ne bo
vsa plača dostavljena na dom.

* Župnik in kuharica izginila. Dne
18. avgusta t. l. je prišel na Du-
naj s svojo kuharico francoski žup-
nik Emil Lemonier. Od tistega časa
ni o župniku in njegovi kuharici ni-
kakega sledu. Sorodniki so zdaj začeli
potom dunajskega časopisja iskati
izginoli par.

Najnovejše vesti.

Državni zbor.

S. — Dunaj, 8. novembra. Po do-
sedanjih dispozicijah bo sklican dr-
žavni zbor k seji 22. t. m., termin pa
še ni definitivno določen. Ministrski
predsednik bo v imenu vlade predlo-
žil nekaj novih zakonskih predlogov,
zlasti 4mesečni računski provizori,
obenem pa tudi definitivni proračun
za leto 1911, v katerem bode jako
mnogo gospodarskih in kulturnih
postavk črtanih. Justični minister

predloži reformo kazenskega zakona,
dalje reformo kazenskega procesa,
novelo k splošnemu občnemu držav-
ljanskemu zakoniku, reformo odvet-
niškega in notarskega reda. Davčni
načrti se v jesenski sesiji ne bodo
predložili. Tudi vojni zakon pride še-
le spomladi na vrsto. Vlada bo tudi s
posebno zakonsko predlogo uvelja-
vila amulacijo takozvanih vodocest-
nih zakonov iz leta 1901.

Zasedanje delegacij.

S. — Dunaj, 8. novembra. Danes
je plenum zborovanja avstrijskih de-
legacij. Sestanejo se ob 10. Na dnev-
nem redu je proračun zunanjega mi-
nistristva.

S. — Dunaj, 8. novembra. Ple-
narna seja ogrskih delegacij je isto-
tako danes dopoldne ob 10. Na dnev-
nem redu: Vojni proračun.

Govor dunajskega podžupana Por- zerja.

F. — Dunaj, 8. novembra. Radi
protiitalijanskega govora, ki ga je
govoril na nedeljskem shodu dunaj-
ski podžupan Porzer, bodo socijalni
demokrati v današnji plenarni seji
avstrijskih delegacij vložili interpe-
lacijo, ki se nanaša na Porzerjeve be-
sede, da je zasedanje Rima leta 1870
po armadi za Italijo neopravičeno in
bodo označili to kot umešavanje v
notranje zadeve tuje države ter bodo
stavili na zunanje ministra
Aehrenthala vprašanje, kake korake
misli podvzeti, da se radi te nepremi-
šljene izjave dunajskega župana ne
kali toli hvalisano italijansko - av-
strijsko prijateljsko razmerje.

Razburjenje v nemškem lesu.

F. — Trst, 8. novembra. Pred
kratkem je ministrstvo za javna de-
la sklenilo nastaviti za cestne stavbe
na Primorskem 6 provizoričnih teh-
ničnih uradnikov. Tozadevnemu raz-
pisu so se odzvali pred vsem Čehi in
vsled tega je bilo nastavljenih 6 češ-
kih inženirjev. Vsled te »nečuvstvo-
sti« so dunajski listi popolnoma iz
sebe.

Otvoritev gostilničarskega tečaja.

Včeraj, dne 7. novembra ob 9.
dopoldne se je otvoril šesti gostilni-
čarsko - kuharski tečaj na Kranj-
skem, ali tretji gostilničarske zadru-
ge ljubljanske v hotelu »Tivoli«, in
sicer na prav lep in dostojen način.
Gojenke so se zbrale točno ob določe-
ni uri v zgornji dvorani hotela, na
kar so vstopili tudi došli zastopniki
raznih korporacij. Načelnik zadru-
ge gosp. Kenda je pozdravil vse navzo-
če, osobito zastopnika mestne občine,
deželne odbora, trgovske in obrtne
zbornice, deželne zveze za promet s
tujci, deželne zveze obrtnih zadrug
in deželne zveze gostilničarskih za-
drug, člane učiteljstva, ter člane za-
družnega odbora in odseka za pri-
redbo tečaja, ter omenjal, da raste,
odkar je priredila deželna zveza za
promet s tujci — prvi kuharski te-
čaj, po vsej deželi zanimanje za te
kurze. Sprva je le Gorenjska dala
glavni kontingent gojenk, danes pa
so tu navzoče že gojenke iz Dolenj-
ske in Notranjske v pretežnem šte-
vilu. Nadalje je navajal uspehe, ki se
že kažejo vsled teh šol in povedal, da
je doslej izšlo že 114 izvežbanih go-
jenk iz teh tečajev. Končno je prosil
za blagonaklonjenost merodajnih
faktorjev, ter se jim zahvalil za vse,
kar so že v tem pogledu storili.

V imenu deželne odbora je go-
voril g. dr. Zajc, v imenu obrtno-po-
speševalnega urada in trgovske zbor-
nice g. Kregar. G. dr. Krisper je go-
voril v imenu deželne zveze za pro-
met s tujci, poudarjal važnost sode-
lovanja gostilničarstva s tem dru-
štvom, ter želel prireditvi največji
uspeh. G. Franchetti je kot načelnik
deželne zveze obrtnih zadrug izražal
svoje veselje nad lepim razvojem in
stremljenjem po napredku v gostil-
ničarski obrti, ter želel, da bi se
enaka agilitet povsodi pojavila. Ko
je predstala voditeljica gospica Golo-
bova imenu vseh gojenk, je proglasil
načelnik tečaj kot odprt. Nato so
s udeleženci ogledali razstavo razne-
ga gostilničarskega orodja in poso-
da.

Za kratek čas.

Kuharica: Brala sem, go-
spod fajmošter, o Eulenburgu, a ni-
sem razumela, kaj je to »homosexual-
nost«.

Fajmošter: E kaj! To je rav-
no tako, če bi jaz Tebe spodil in na-
jel kuharja.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslemšek.

Borzna poročila.

Dunaj, 7. novembra. Včerajšnji
trg je kazal veliko potrebo po denar-
ju. Bančni report je znašal 5¹/₈ do
5³/₄%. Vsled tega je bilo precej re-
zervirano razpoloženje. Kurzi so v
splošnem popuščali in le v nekaterih
vrednostih se je našlo več vstrajno-
sti. Rente so bile malo spremenjene,
divize vstrajne.

Ljubljanska

»Kreditna banka v Ljubljani«.

Uradni kurzi dunajske borze 7. novembra 1910.

Maloznačajni papirji.	Denarji	Blagovni
4% majeva renta	93.15	93.35
4 1/2% srebrna renta	96.75	96.95
4% avstr. krona renta	93.10	93.30
4% ogr.	91.70	91.90
4% kranjsko deželno posojilo	96.—	97.—
4% k. o. češke dež. banke	94.—	95.—
Srečke.		
Srečke iz 1. 1860 %	217.—	223.—
„ 1864	319.25	325.25
„ tiske	153.75	159.75
„ zemeljske I. izdaje	297.—	303.—
„ „ II.	276.50	282.50
„ ogrske hipotečne	247.75	253.75
„ dun. komunalne	533.—	543.—
„ avstr. kreditne	522.—	532.—
„ ljubljanske	87.75	93.75
„ avstr. rdeč. križa	60.—	64.—
„ ogr.	36.75	40.75
„ bazilika	27.50	31.50
„ turške	254.75	257.75

Debitno.	447.—	448.—
Ljubljanske kreditne banke	665.—	666.—
Avstr. kreditnega zavoda	554.50	555.50
Dunajske bančne družbe	117.75	118.75
Južne železnice	752.25	753.25
Državne železnice	761.—	762.—
Alpine-Montan	253.—	254.—
Češke sladkorne družbe	272.25	273.25
Živnostenske banke		

Valute.	11.37	11.40
Cekini	117.57 ¹⁰	117.77 ¹⁰
Marke	95.45	95.60
Franki	94.90	95.10
Lire	254.50	255.25
Rubli		

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 7. novembra 1910.

Termin.

Pšenica za april 1911	za 50 kg	10.70
Rž za april 1911	za 50 kg	7.75
Koruzna za maj 1911	za 50 kg	5.66
Oves za april 1911	za 50 kg	8.34

Efektiv.

5 vin. višje.

Anton Šarc

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 5,
na voglu Knaflcove ulice (nasproti glavni pošti)

znano najboljšo perilo

najcenejši nakup 182

oprem za neveste.

Gospodična

prijetne zunanosti, iz
boljše hiše, značajna, jako
dobro vzgojena, plemenit-
tega mišljenja, z bogato
opravo in nekaj premo-
ženja, se želi seznaniti v
svrhu ženitve s kakim
zdravnikom, višjim držav-
nim uradnikom ali pro-
fesorjem srednje starosti
in resnega značaja. 239
Le resne ponudbe s
natančnim naslovom in
priloženo sliko, ki se pod
častno besedo vrne, naj
se pošljejo pod »Fried-
liches Heim 200« pošto
ležeče Ljubljana, do 12.
novembra. Na anonimne
ponudbe se ne bo oziralo

2 lepa prostora

pripravna za delavnice ali skladišča
se s 1. novembrom oddasta.

Poizve se pri hišnem gospodarju
Ivanu Košenina, Koledverska
ulica št. 6. 189

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštini povzeto
iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slike 5 krom. 2073

Ustanovljena leta 1882.

23

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem združnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18
je imela koncem leta 1909 denarnega prometa K 83.116.121-11
upravnega premoženja K 20.775.510-59

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica
sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim pre-
metom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad K 20.000.000

Posojuje na zemljišča po 5 1/2 % z 1 1/2 % na amortizacijo ali pa po
5 1/2 % brez amortizacije na menice po 6 %.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsak dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj
in praznikov.

Telefon št. 185.

Poštno hranilnice račun št. 828.405.

Uporabam si vljudo opozoriti, da sem prevzel

9

glavno zastopstvo „Prve češke“ življenske zavarovalnice,
najočnejši zavod na kontinentu.

Nadalje opozarjam, da preskrbujem kulantno

vsakovrstna posojila in kredite

kakor: trgovske, stavbne, hipotekarne, uradniške in menične kredite.

Leo Franke, Ljubljana, Kongresni trg 6, I. nadstr.

„Trgovsko-obrtna banka v Ljubljani“

registrirana zadruga z omejenim jamstvom

Uradni prostori: Selenburgova ulica št. 7, nasproti glavne pošte.

Sprejema vloge na knjižice ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga
po 4 1/2 %; rentni davek plačuje zadruga sama. — Sprejema vloge na tekoči
račun; na zahtevo dobi stranka čekovno knjižico. — Daje posojila na
najrazličnejše načine. — **Ravnatelj menjalnica:** zamenja tuj denar,
prodaja vsakovrstne vrednostne papirje, srečke itd. Nakazila v Ameriko.
— **Ekspertira trgovske menice.** — Preskrbuje vnovčenje menic, nakaznic,
dokumentov itd. na vsa tu- in inozemska tržišča. — Izdaja nakaznice.

Vsa pojasnila se dobe bodisi ustmeno ali pismeno v zadrugi
pisarni. 10

Uradne ure vsak dan dopoldne od 9. do 12., popoldne od 3. do 5.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

priporoča

Stritarjeva ulica šte. 2.

priporoča

promese na ovrške premijske srečke cele à K 10.— žrebanje 15. novembra gl. dobiček K 240.000
promese na ovrške hipotekne srečke à K 5.— žrebanje 15. novembra, glavni dobiček K 40.000

promese na 3 % zemelj. kred. srečke à K 5'50, žrebanje 16. novembra, glavni dobiček K 90.000

Tri promese skupaj samo K 25.—

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje po čistih 4 1/2 %

Dolžnost

vsakega Slovenca je,
da sklene zavarovalno
pogodbo bodisi za
življenje, ali pa proti
požaru le pri slovanski
banki »SLAVIJA«.

Podpirajmo torej
domačo slovansko za-
vodo, da more nalogo,
ki si jo je stavil, iz-
polniti v najširšem ob-
segu.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi

je največji slovanski zavarovalni zavod v Avstriji.

∴ Ogromni rezervni fond K 48.812.787.— jamči za popolno varnost. ∴

Banka „SLAVIJA“

ima posebno ugodne in prikladne načine za zavarovanje življenja.

Banka „SLAVIJA“

razpolaga z najcenejšimi ceniki za preskrbljenje za starost, za slučaj
smrti roditeljev, za doto otrokom.

Banka „SLAVIJA“

razdeljuje ves čist dobiček svojim članom.

Banka „SLAVIJA“

je res slovanska zavarovalnica z vseskozi slovansko - narodno upravo.

Banka „SLAVIJA“

gumno podpira narodna društva, organizacije in prispeva k narodnim
dobrodelnim namenom.

Banka „SLAVIJA“

stremi za izboljšanjem in osamosvojitvijo narodnega gospodarstva.

Vsa pojasnila daje drage volje

generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani.

Zapičeno

∴ Največji, najvarnejši
slovenski denarni zavod.

Mestna hranilnica ljubljanska

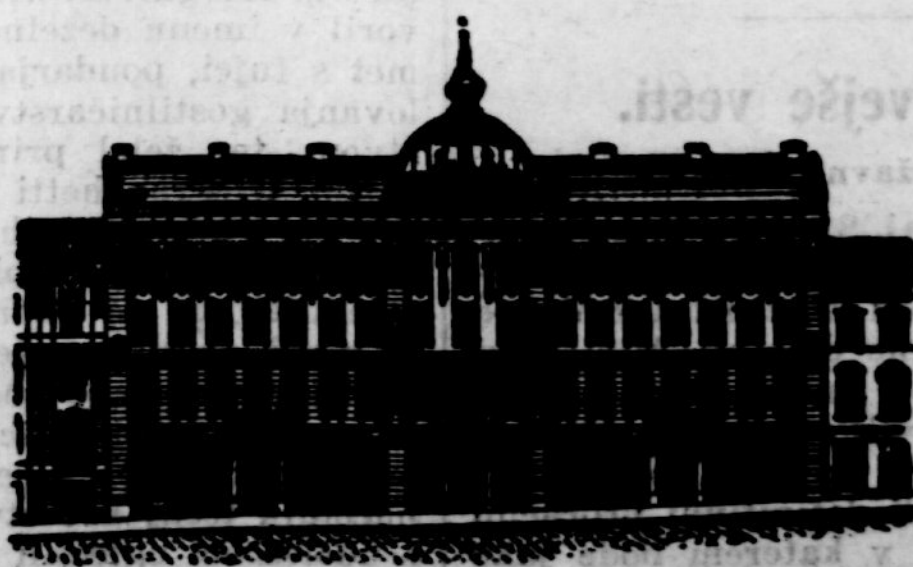
LJUBLJANA, Prešernova ulica šte. 3.

∴ Največji, najvarnejši
slovenski denarni zavod.

Denarni promet do 31. decembra 1908 nad 518 milijonov krom.

Obstoječih vlog nad 38 milijonov krom.

Za varnost vložnega denarja jamči zraven
rezervnega zaklada še mestna občina
ljubljanska z vsem premoženjem in z vso
svojo močjo. Izguba vložnega denarja je
nemogoča, ker je po pravilih te hranilnice,
potrjenih po c. kr. deželni vladi, izključena
vsaka spekulacija z vloženim denarjem.
Vloge se sprejemajo vsak dan in se obrestujejo
po 4 1/2 % brez odbitka; nevzdržene obresti se
pripisujejo vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema

Rezervni zaklad nad 1 milijon krom.

vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov
denar.

Posojila na zemljišča po 5 %, obresti in proti
amortizaciji po najmanj 1/2 % na leto. Daje po-
sojila na menice in vrednostne papirje.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače
hranilnike, v podpiranje slovenskih trgovcev
in obrtnikov pa kreditno društvo. 4